

Á gáttuni til eitt trengri ár!

A gáttuni til hetta seinasta 10 ára skeiðið í hesi öldini mugu vit áðanna, at føroyingurin fer inn í eitt nýtt ár, sum á mangan hátt verður trengri.

TAÐ verður trengri hjá stórum parti av okkara fiskiflota. Tað verður trengri hjá handilsfólki, tænastryfritøkum og hjá portum av vinnuni. Tað verður trengri hjá landsins íbúgvum — og serliga teimum, sum frammanundan fyrst merkja sviðan av til dømis upplögum og búskaparlígar tálman.

DIMM skýggi hanga í havsbrúnni og vit kunnu rokna við onkrum frekum æli. Okkurt nosið fáa vit helst eisini at merkja. Kanska verður búskaparlígt ódnarveður. Hesum vána útlitum áttu vit at havt brynjað okkum ímót við loysnum, sum høvdu eitt perspektiv. Loysnum, sum ikki raktu harðari enn neyðugt. Loysnum, sum vóru sosialt avvegaðar.

SO er kortini ikki. Jólakreppan hjá landsstýrissamgonguni, sum var fortreytin fyri Nýggjárs-figgjarlógini, betir ikki um útlitini. Í henni finna vit grov álóp á føroysku arbeiðararørluna. Framstigið frá 1939 — pristalsviðbótin, sum í mong ár varð hildin at vera størsta framstigið í arbeiðarapolitikki, verður avtíkin við lóg. Og Tjóðveldisflokkurin er uppi í ráðagerðini!!! Barnastyrkurin verður skerður. Hann skal eftir øllum at døma virka soleiðis.

eftir at vit hava verið við sviðið soð annan ársfjórðing, at hann partvist livgar svartari barnaansing.

VIT í tí demokratisku sosialistisku fylkingini hava ongantíð ivast í, at hetta var politikkur Sambandsins og politikkur Fólkaflaksins. Teir halda seg ikki aftur í at gera eitt slíkt álóp á føroyska lönarbeiðaran. Hann, sum skal selja sína arbeiðsmegi fyri hvørja tímaløn, vikuløn ella mánaðarløn.

MEN ikki vardi tað okkum fyri bara hálvumøðrum ári síðani, at Tjóðveldisflokkurin fór at lata seg tala at vera við í slíkari sniðgongu. Langt kunnu flokkar ganga fyri at fáa eina semju, men at fara so langt, sum at ofra ein part av upprunapolitikki floksins á borgarliga altarinum, er ikki annað enn avtøka av floksins identiteti.

FLOKKURIN, sum skuldi steðga loftingarpolitikkinum og seta eina byrging upp fyri privatkommunismuni, fekk eina leysliga vissu fyri, at nakað ítakligt skal henda á fiskivinnuøki-num í sambandi við ætlaðu struktur-broytingarnar í seinasta lagi 9. februar. Samstundis sum flokkurin náttina eftir samtykkir eina figgjarlóg, har loftingarstuðulin er nærum tann sami sum altíð.

SKILJANDI var, at Sambandsflokkurin var trekur at seta eina freist fyri broytingar í fiskivinnupolitikkinum. Tað tyktist ikki sørt perspektivleyst — fyri ikki at siga ábyrgdarleyst — at eitt slíkt álvarsmál skal fáa eina slíka freist. Serliga tá vit hugsa um, hvussu torgreitt og fjøltáttá hetta mál er.

IKKI lógið, at fólk spyrja, um samgongan kann semjast um ein framtíðarbygnað fyri høvuðsvinnu okkara eftir einum mánað, tá hon hevði dagar og nætur um at semjast um nakrar orðingar og dagfestingar um henda politikk!

JAVNADARFLOKKURIN kundi ikki taka undir við figgjarlógini sum flokkur. Figgjarlugin livgar langt frá tí, flokkurin heldur vera rættasta politikk, hóast vit áðanna, at neyðugt er at tálma (sum seinasta samgonga gjørdi, meðan frumskógargyl fólkaflaksmanna geltu) og skerja her og har. Men vit halda tað ikki vera rætt at skerja á ein slíkan hátt, at nógvir landsmenn okkara verða blakaðir út í nivandi arbeiðsloysi. Heldur ikki halda vit tað vera rætt at skerja soleiðis, at føroyska sjúkrahúsværkið partvist verður »amputerað« og ótti og ótrygd taka seg upp.

ROYNDIR úr øðrum londum vísa, at

skaðin bara verður størri, tá ferðin verður tikin av við ein brest. Hesum royndum víðir samgongur ikki læra av. Heldur ikki hevur hon lagt meira upp fyri at bøta um ringastu sosiala avleiðingarnar, sum koma í kjalarvørinum av hesum høgropolitikki.

SKORDAR verða smátt um smátt tiknar undan vælferðarsamfelagnum. Men vónandi vaknar veljarafjeldin, áðrenn skútan leggur seg heilt á annað bordið og spísa fjørugrótið brýtur ov nógv frá sær.

JAVNADARFLOKKURIN hevur at vera á varðhaldi og reka ein konstruktivan andstöðupolitikk. Ikki ein yvirbjóðingarpolitikk. Men ein politikk, sum hevur víðari sjónarring og er sosialt avvegaður sammett við politikkin hjá hesi samgonguni, sum hekk í einum tunnum hosnatráði á jólum og sum helst stevnir fram móti nýggjari kreppu í vikuni eftir kyndilsmessu.

j-n

Politiskur nissur

Nú er lítið eftir av sam-sýningini fyri útvarps- og sjónvarpsummæli. Fyrst eykaskatt, uppsparings-diktat, avgjöld, tollgjöld... Og hvat fái eg afturfyri tað meira, sum skattatálantalandsstýrið er farið við? Eg sleppi ikki at loysa út leygardag, ikki beinleiðis til Klaksvíkar og sjáldnari í Sandoyinna við Strandferðsluni og sjáldnari til Vestmanna við Bygdarleiðum. Sonurin fær verri skúlagongd (og illfýsnari spariraktar lærarar). Verðið og sjúkur, so sleppi eg at biða longri eftir innlegging á sjúkrahús, verðið og innlagdur, so fái eg verri viðgerð, tí Óluva skal renna skjótari á lands-sjúkrahúsinum (Óluva er ein, sum eg kenni rættiliga væl) ella verður hon uppsøgd, tað verður truplari at fá dagpengar, meðan eg eri sjúkur, og eg fái verri heimasjúkrarøkti aftaná útskriving. Tá er lítill uggi í, at eg kanska fái óvantaða vitjan av vini

ella kenningi úr Klaksvík, sum hevur fingið eitt rusk í eygað aftaná klokkan fyra. Og útvarpið hevur stökta mikrofon, meðan alt hetta verður noytt inn á meg!!! Tí útvarpið lat sær lynda, at meirilutin í formansskapi lögtingsins tók sær rætt at redigera fyri Útvarp Føroya: *tit skulu bert senda framløgurnar, og ikki orðaskiftið, - ok?* - *Ok!*, segði útvarpið! Høvdur nakar høyrst so galið??? Eitt er, at fundarleiðslan skal geva loyvi, tá útvarpið skal senda frá rúmunum, ið verða nýtt til alment skemt (soleiðis stendur í útvarpslógini, sigst!), men tað er ein-dómi, at leiðslan sigur nei. Sostatt kundi andstöðan horeggja sær fyri sløktari mikrofon og deyvum oyrum, tí samgongan hevði í forhond gjørt av, at ikki eitt komma skuldi flytast á figgjarlógini. Og løgmaður var visti av ongunum um útvarpsavtaluna. *Pere-strojka* hevur valla nakar

trúð uppá, men har reykt so eisini *glasnost*. Tað er ilt at skilja, hvat sjónvarpið hevur hugsað fyri sær, tá tað avgjörði at disponera soleiðis, at tað ið hvussu er ætlaði at taka upp framsögumenninar, meðan tað fór at vísa seg, hvussu varð við restini; sjálvandi hevði orðaskiftið aftaná verið tað mest á hugaverda, meðan fram-løgurnar kundi verið vorðnar endurgjavnar. Við hesi avgerð var lætt hjá meirilutanum í formansskapinum at taka SvF á bóli aftaná avtaluna við útvarpið. Í hesum blað hevur Hendrik Old sagt, at tað er umráðandi fyri program-leiðaran í Sortudiki at standa seg væl við teir ráðandi, tí stjórastarvðið har skal setast í næstum. Møguliga var talan um ein svipsara frá útvarpsleiðsluni; tá er hann so stórur, at hann er ikki fyrigjevilgur. Hvussu er og ikki, so slepst ikki undan, at har rýkur langan veg av pol-

itiskum nissi (afsmag sigur orðabókin). Varð útvarpsleiðslan noyðd av formansskapinum at ganga undir treytirnar so áttu hetta at verið høvuðs-tíðindini í útvarpinum undir yvirskriftini "politiskur sensurur av útvarpinum!". Spennandi verður, um samgongan roknar so eftirlætta leiðslu verða at vera, tí hon skal eisini arbeiða undir øðrum samgongum framyvir, ja, hvør veit: kanska verður tað ein heilt onnur samgonga, sum skal seta nýggja útvarpsstjóran... Í Rumeni roynði Ceauscesco eisini at nýta sjónvarpið sum tað hováði honum, men tá var oyðbóðið, og fjøldin gjørdi ikki mætar enn at hon rak mikrofon-haldarar hansara á dyr. Og stutt eftir - dagin fyri at Stefan varð steinadur - varð Ceauscesco skotin. Tað var kanska í so avgjørt, men her á landi gera vit hvørki frá ella til, men lata um okkum

ganga, tá útvarpið letur seg brúka politiskt. Spell, spell, tí bæði útvarp og sjónvarp fylgdu gongdini á politiska vøllinum rættiliga væl, og útvarpið vann 1-0 tað kvøldið samgongusemjan varð veruleiki. Well, skotbráðið var stutt (slíkt er ikki 'jólá-snakk', sum abbin segði), men ov nógv varð gjørt burtúr 'ridluskríðanum' í samgonguni, meðan lítið og einki varð gjørt burtúr grundunum fyri politisku ósemjuni: figgjar- og vinnulívs-politikkurin hanga ikki saman, og tað ger rivur í politiska samarbeiðið. Næsta politiska kreppan er dagfest til 9. februar ella har um leið... Ein tann mest umtalaða sendingin í sjónvarpinum herfyri er 'dólgasendingin', - hon við Signari, Sundstein og Ellefsen. Her fingur vit sjón fyri søgn: eingin grund er fyri at senda Cosby o.a. útlandskt skemt. Vit hava skemtitalentini her á landi. Av tí at talan ikki var um

útvarps- og sjónvarpsummæli

eina skemtisending, so skuldi Jógván Jespersen havt steðga sendingini, tá tíggu minuttir vóru famir, tí eftir hetta høyrdu vit lítið annað enn: »Eg eri púra samdur, men...«, og so endurtóku teir seg sjálvar á ein nýggjan hátt. Her eru veruliga kvalifikeraðir dólgavloysarar til SvF. Og so situr tað so ó-metaliga væl til dólgalagið: Signar og Sundstein og Ellefsen. Royn sjálv-ur! Tíverri noyðist SvF helst at spara avloysarar burtur. Spell. Men kanska útvarpið hevur okkurt til teir, um so er at teir triggir verða raktir av umprioriteringum millum veljararnar. Kanska útvarpið finnur okkurt til teir. Eitt nýtt starv: politisk mikrofon-umsiting t.d.

Ólavur W. Høgenesen